

Elinkeinoelämän
keskusliitto

Elinkeinoelämän keskusliiton suhdannebarometri

Lokakuu 2020

EK:N SUHDANNEBAROMETRI ON
SUOMEN VANHIN JA SUURIN YRITYSTEN
SUHDANNEODOTUKSIA KARTOITTAVA
TIEDUSTELU.

YHTEISRAHOITTAJANA:

Suhdannebarometri

Lokakuu 2020

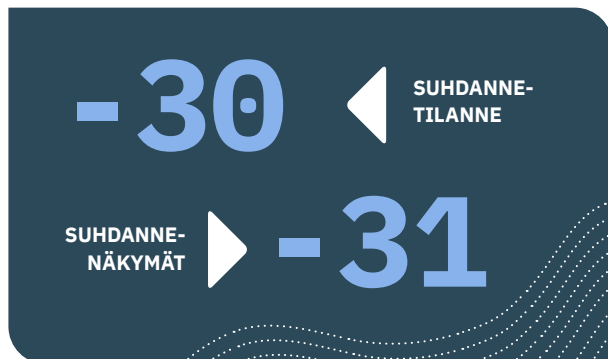
Sisällysluettelo 4 • 2020

Suhdanteet lokakuussa 2020	3
Suhdanteet maailmalla	4
Teollisuus	5
Rakentaminen.....	6
Palvelut	7
Päälukuja	9
Elintarviketeollisuus	11
Teva-teollisuus	12
Puuteollisuus	13
Paperiteollisuus.....	14
Painaminen	15
Kemianteollisuus	16
Rakennustuoteteollisuus.....	17
Teknolomiteollisuus.....	18
Kauppa	19
Matkailu- ja ravintolapalvelut.....	20
Liikenne.....	21
Rahoitus ja vakuutus	22
Tieto- ja viestintäpalvelut.....	23
Kiinteistöpalvelut.....	24
Muut palvelut	25
Pitkiä aikasarjoja.....	26
Suhdantetiedustelumenetelmä.....	37

Suhdanteet lokakuussa 2020

- **Suhdannetilanne säilynyt hyvin heikkona myös syksyllä**
- **Suhdanneodotuksissa tapahtunut selvä käänne heikompaan, palautuminen kriisistä vaikeutuu**
- **Tuotanto ja myynti vähentyneet syksyn aikana**
- **Henkilöstöodotukset pessimistiset**
- **Käännettä parempaan ei luvassa ennen kuin tilaukset kasvavat ja koronan epävarmuus poistuu**

Maailmantalouden on ennakoitu supistuvan tänä vuonna noin neljän prosentin vauhtia koronaviruspandemian seurauksena. Palautuminen on käynnissä, mutta se on eritahtista eri puolilla maailmaa. Ensi vuonna kasvun ennakoidaan olevan noin viisi prosenttia, mutta viruksen toisen aallon eteneminen on suuri kysymysmerkki myös talouskehityksen kannalta. Erityisesti Euroopassa tilanne on vaikeutunut uudelleen talven lähestyessä.

EK:n lokakuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan suomalaisyritysten suhdannetilanne on jatkunut hyvin heikkona syksyn aikana. Elinkeinoelämän palautuminen kevään koronashokista on pysähtynyt samalla, kun koronaviruspandemia on kiihdyttänyt uudelleen syksyn edetessä. Tämänhetkistä tilannetta arvioidaan teollisuudessa hieman paremmaksi kuin kesällä, sen sijaan rakentamisessa ja palvelualoilla tilanne on kääntynyt laskuun. Erot toimialojen ja yritysten välillä ovat suuria.

Odotukset seuraavalle puolelle vuodelle ovat heikentyneet merkittävästi. Erityisesti palvelualojen suhdannenäkymät ovat synkentyneet koronaviruksen kiihdyttäessä.

Tuotanto- ja myyntiodotukset heikot tilausten vähentyessä

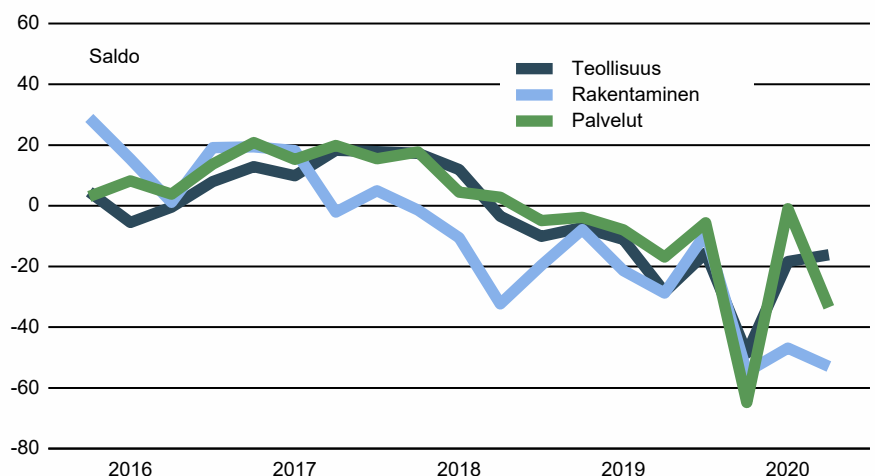
Tuotanto ja myynti on vähentynyt kaikilla päätoimialoilla syksyn aikana. Teollisuudessa ja rakentamisessa uusien tilausten väheneminen on huolestuttava merkki tulevaisuuden kannalta. Ei siis ihme, että odotukset tulevasta tuotannon ja myynnin määristä ovat heikentyneet.

Kysynnän puute on selvästi suurin kasvun este syksyllä 2020. Heikentynyt suhdannetilanne on poistanut nopeasti paineita osaavan työvoiman saatavuudesta. Henkilöstön määrän ennakoidaan vähentyvän talvea kohden mentäessä. Palvelualoilla on havaittavissa myös alustavia haasteita työvoiman saatavuudessa.

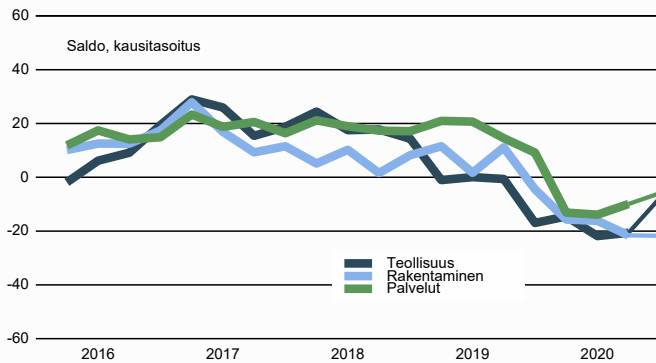
Tulevaan talveen lähdetään suuressa epävarmuudessa. Talousennusteissa on enemmän alaspäin suuntautuvia riskejä. Samaan aikaan on huomattava, että yritysten välinen vaihtelu on edelleen suurta.

Erityisesti palvelualojen suhdannenäkymät ovat heikentyneet syksyn aikana.

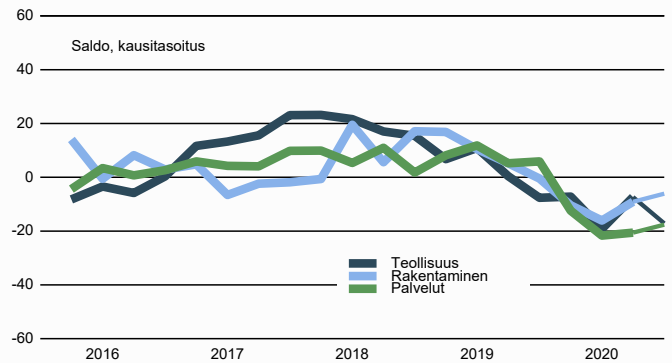
Suhdannenäkymät

Tuotanto/myynti, toteuma ja odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Suhdanteet maailmalla

Kansainvälisessä taloudessa alasuuntaisia riskejä

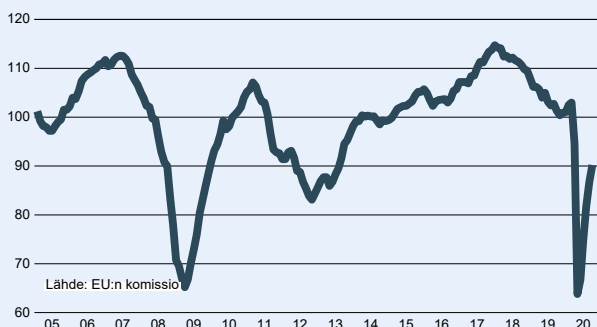
Maaikmantalouden palautuminen jatkuu ensi vuonna, mutta eroja löytyy. Kiina näyttää palautuvan verraten nopeasti kevään shokista. Yhdysvalloissa talvesta näyttää tulevan vaikea viruksen yhä levitessä. Maan presidentivaalit ovat myös ratkaisevat sen suhteen, kuinka virus saadaan kuriin. Euroopassa riesana on toinen aalto. Erot maiden välillä ovat kasvamassa, sillä Etelä-Eurooppa kärsii paljon matkailun romahtamisesta.

Massiivinen raha- ja finanssipoliittinen elvytys on toiminut kriisin torjunnassa, mutta etenkin Yhdysvalloissa avun jatkaminen on kriittistä talouden palautumisen kannalta. Globaalin teollisuuden elpyminen on jatkunut, mutta palvelualojen veto on yhä varsin heikkoa.

Ostopäälliköiden indeksi, USA

Talouden ilmapiiri-indikaattori, EU-maat

Euron dollarikurssi

Teollisuus

- **Suhdannetilanne** jatkunut haastavana syksyllä, palautumista ei ole tapahtunut lainkaan
- **Tuotanto on jatkanut supistumistaan ja tuotanto-odotukset** loppuvuotta kohden ovat heikot
- **Tilaukanta** pysynyt selvästi alle normaalitason
- **Henkilöstön määrä on vähentynyt ja odotukset lähikuukausille ovat pessimistiset**
- **Suhdannenäkymät ovat säilyneet heikkoina (saldoluku -17)**

EK:n lokakuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan suomalaisten teollisuusyritysten suhdanteet pysyivät syksylläkin selvästi keskimääräistä heikompina (saldoluku -42).

Suhdannenäkymät säilyivät heikkoina

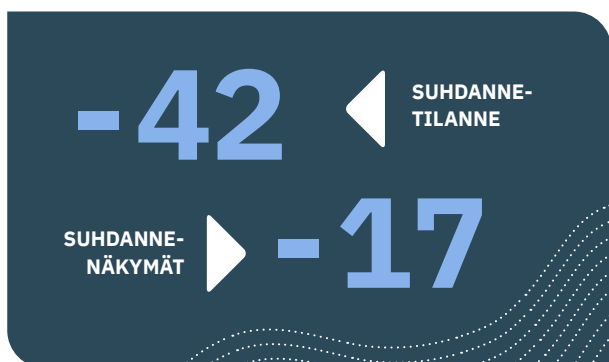
Teollisuus selvisi Suomessa korona-kevästä verraten pienin vaurioin hyvän tilaukannan ja tuotannon jatkumisen turvin. Suhdannetilanne on jatkunut vaikeana syksyn aikana ja näkymät lähitulevaisuuteen vain aavistuksen paremmat kuin kolme kuukautta sitten tehdyssä tiedustelussa.

Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -17 (heinäkuussa -19). Kokonaisuutena suhdanteiden odotetaan siis jatkuvan heikkoina seuraavan puolen vuoden ajan eikä nopeaa palautumista ole näköpiirissä.

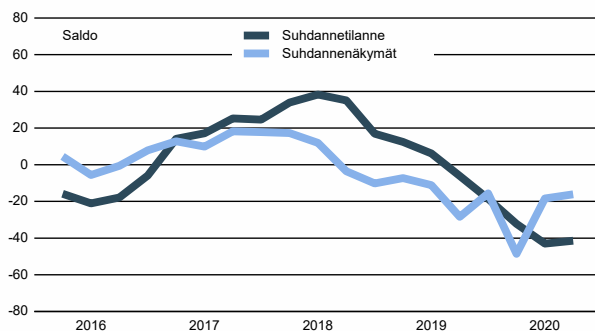
Tuotanto-odotukset pessimistiset

Suhdantetiedustelun perusteella teollisuusyritysten tuotannon määrä jatkoi laskuaan mukaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Tuotanto-odotukset tuleville kuukausille ovat yhä pessimistiset, vaikkakin ne ovat nousseet hieman kesän tasoilta.

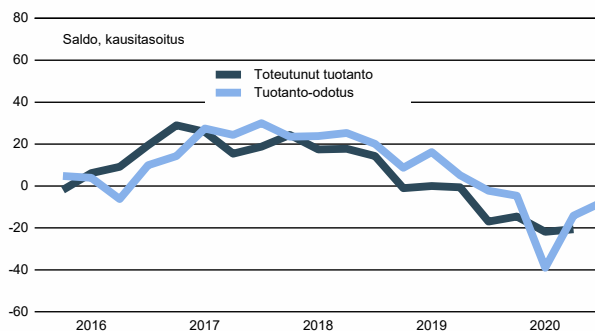
Tuotantokapasiteetin käyttöaste on edelleen varsin matala, 77 % vuoden kolmannella neljänneksellä. Vaikka kapasiteetin käyttöaste on noussut hieman kesästä, on taso yhä sama kuin eurokriisissä.

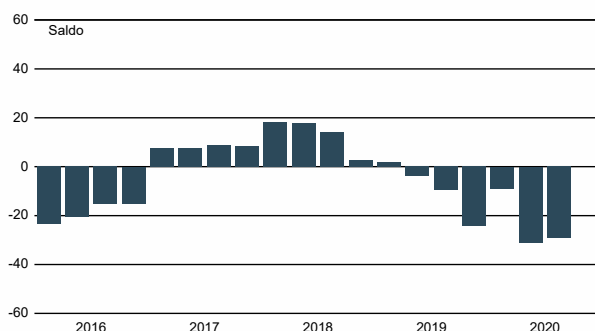
Suhdanteet

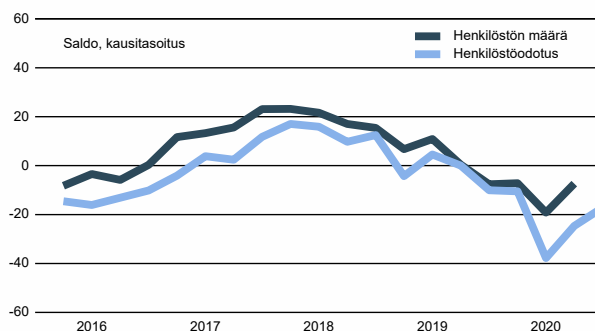
Tuotanto ja tuotanto-odotus

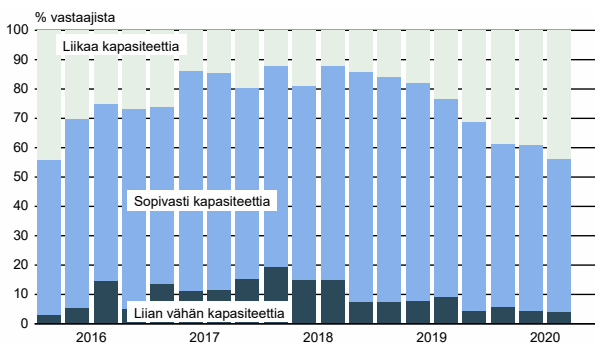
Tilaukanta

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

Tilaukanta jatkaa alavireisenä

Teollisuusyritysten saamien uusien tilausten määrä säilyi syksyllä kaukana tavanomaisesta tasosta. Tilausten määrä on vähentynyt jo reilun vuoden ajan ja tämä heijastuu osaltaan heikkoihin tuotanto- ja suhdanneodotuksiin.

Valmiiden tuotteiden varastot ovat olleet varsin vakaat, ja niiden taso on tavanomainen. Riittämätön kysyntä oli ehdottomasti suurin tuotannon kasvun este lokakuun tiedustelussa.

Henkilöstön määrä alenee edelleen

Teollisuusyritysten henkilöstön määrä aleni melko yleisesti heinä-syyskuussa. Mitään piristymistä ei myöskään ole näköpiirissä ja täten henkilöstön määrän ennakoidaan vähentyvän myös lähi-kuukausien ajan.

Rakentaminen

- **Suhdanteet jatkuneet selvästi keskimääräistä heikompana**
- **Tuotanto supistunut aiempaan voimakkaammin ja henkilöstö on vähentynyt**
- **Tilaukanta on notkahtanut reilusti alle tavanomaisen tason**
- **Suhdannenäköymät heikentyneet uudelleen kesän lievän piristymisen jälkeen, näköymät varsin synkät (saldoluku -53)**

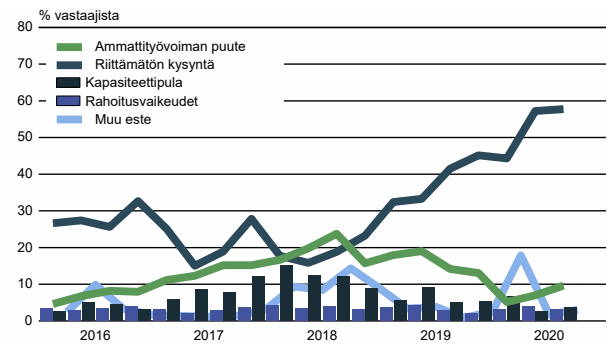
EK:n lokakuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan suomalaisten rakennusyritysten suhdanteet pysyivät syksylläkin selvästi keskimääräistä heikompiina (saldoluku -21).

Suhdannenäköymät tummentuneet uudelleen

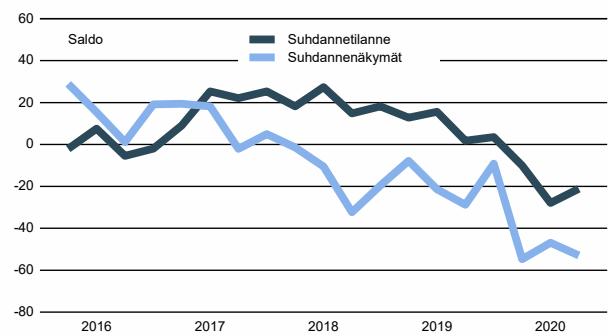
Näköymät lähitulevaisuuteen ovat heikommat kuin kolme kuukautta sitten tehdyssä tiedustelussa. Kokonaisuutena suhdanteiden odotetaan heikentyvän selvästi seuraavan puolen vuoden aikana.

Suhdannenäköymien saldoluku oli lokakuussa -53 (heinäkuussa

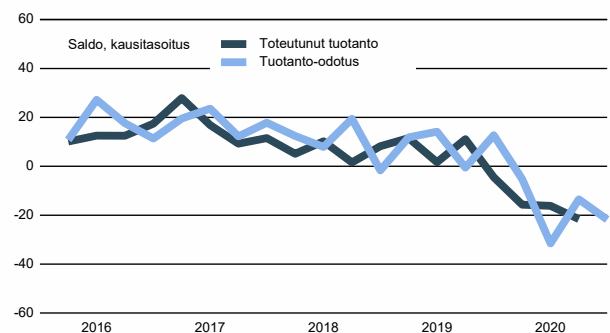
Tuotannon kasvun esteet

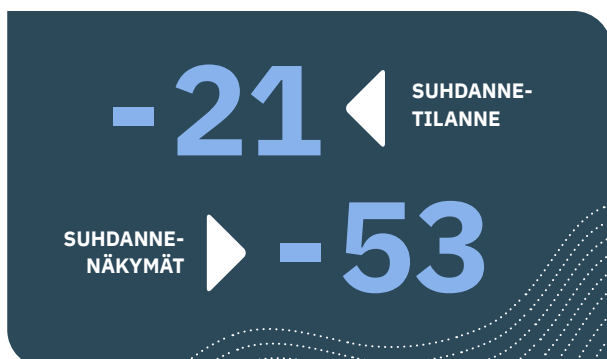
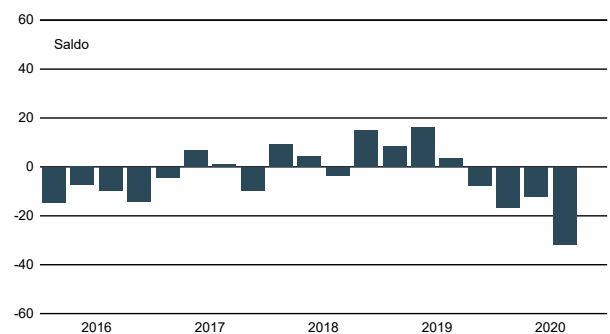
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Tilaukanta

-46). Rakennusalan tulevaisuuden näkymiä painaa jo ennen koronaa alkanut laskusuhdanne. Etenkin uudisasuntorakentaminen on hiljenemässä usean vilkkaan vuoden päätteeksi.

Tuotanto-odotukset heikentyneet

Rakennusyritysten tuotannon määrä jatkoi tiedustelun perusteella laskuaan vuoden kolmannella neljänneksellä. Tuotanto-odotuksissa oli kesällä havaittavissa hienoista parannusta, mutta syksyn aikana odotukset ovat kääntyneet uudelleen selvään laskuun.

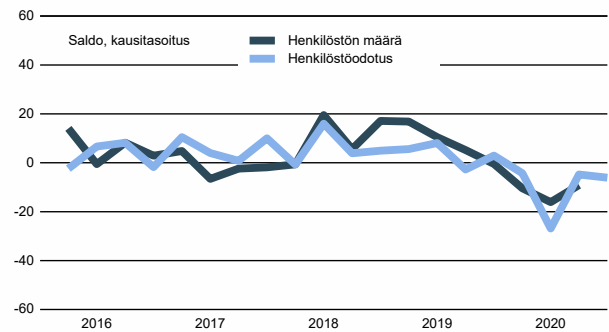
Tuotantokapasiteetin käyttöaste on jatkanut laskuaan kuluvana vuonna. Rakennusalan kapasiteetista oli käytössä heinä-syyskuussa 85 prosenttia, joka on vajaat pari prosenttiyksikköä vähemmän kuin kesällä.

Tilaukanta painunut selvästi alle tavanomaisen

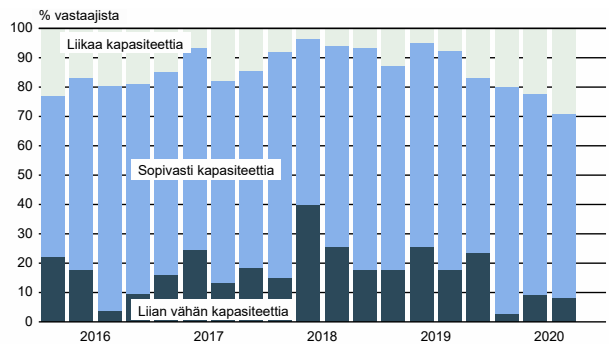
Uusien tilausten määrä laski syksyllä selvästi. Koronashokin tuoma epävarmuus on heijastunut projektien lykkäytymisinä. Taustalla on myös jo pitkään jatkunut laskusuhdanne uudistalonrakentamisen puolella, joka painaa myös tilaukantaan alaspäin. Kansantalouden investointikehityksen kannalta rakentamisen hiljeneminen vaikuttaa etenkin ensi vuonna voimakkaasti.

Suurimmaksi tuotannon kasvun esteeksi on noussut entistä selvemmin kysynnän puute. Pula ammattitaitoisesta työvoimasta on helpottanut selvästi suhdanteen hiipumisen myötä.

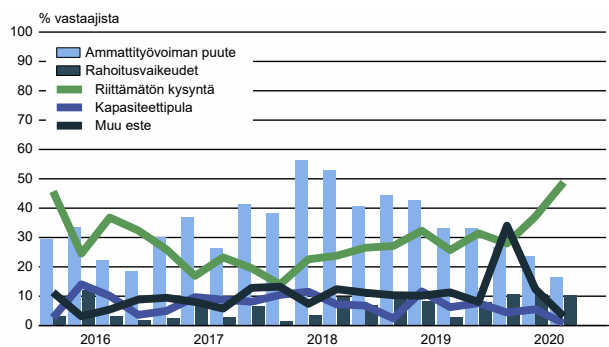
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

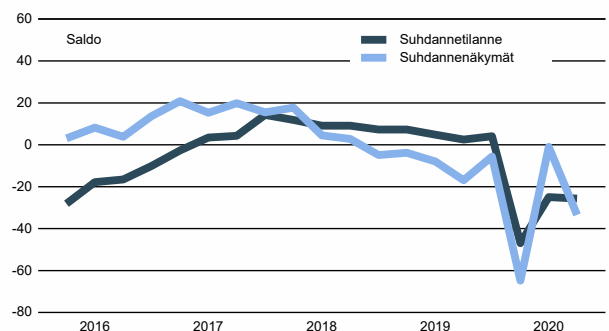
Tuotannon kasvun esteet

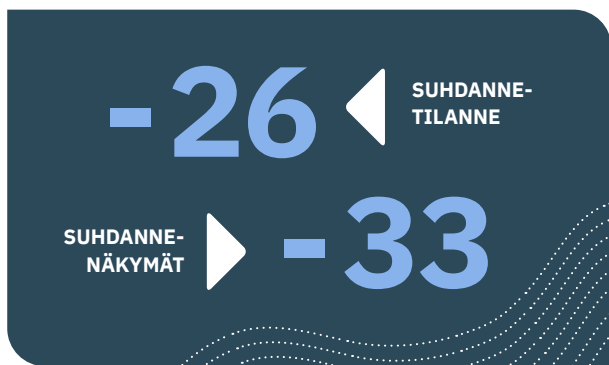

Palvelut

- **Palvelualan suhdannetilanne pysynyt vaikeana syksyn aikana**
- **Myynti on supistunut ja odotukset tulevasta myynnistä ovat laskusuunnassa**
- **Henkilöstön ennakoidaan jatkavan vähentymistään**
- **Suhdannenäkymät heikentyneet voimakkaasti kesästä koronan toisen aallon myötä**

Suhdanteet

EK:n lokakuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan suomalaisten palvelualanyritysten suhdanteet jatkoivat syksylläkin heikkoina (saldoluku -26).

Suhdannenäkymissä nopea muutos heikompaan

Näkymät lähitulevaisuuteen ovat muuttuneet nopeasti heikompaan. Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -33 (heinäkuussa -1).

Palvelualat pääsivät palautumaan kevään koronashokista kesän aikana, mutta syksyllä epidemian kiihtyminen jälleen on saanut palvelualan näkymät tummenemaan uudelleen. Rajoitustoimien vaikutus on osaltaan heikentänyt tulevaisuuden näkymiä.

Myyntin kasvuodotuksia ei ole näköpiirissä

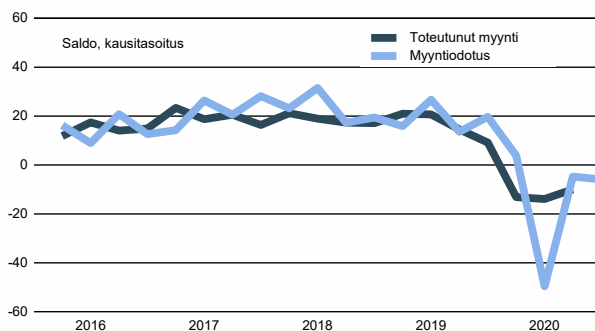
Palvelualalla myynti on jatkanut syksyn aikana vähentymistään ja odotukset tuleville kuukausille ovat myös pessimistiset. Myös henkilöstön määrä on jatkanut vähentymistään heinä-syyskuussa ja odotukset ovat myynnin tapaan heikentyneet kesästä.

Kevään koronashokin myötä palvelualojen yritysten kannattavuus heikkeni voimakkaasti. Tilanne on kohentunut hieman, mutta on yhä kaukana normaalina pidetystä tasosta.

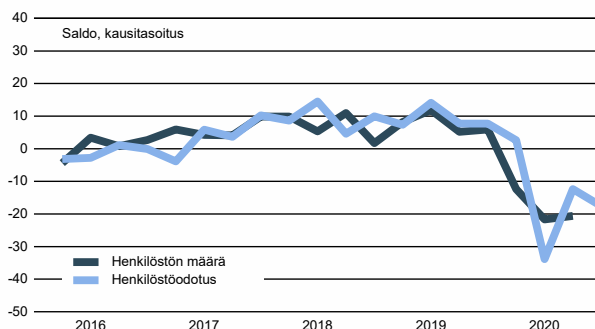
Riittämätön kysyntä vaivaa

Selkeästi suurin myynnin kasvu este on muiden päätoimialojen tapaan kysynnän puute. Palvelualan yrityksissä on syksyn aikana havaittavissa alustavia haasteita myös työvoiman saatavuudessa. Koronakriisin pitkittyminen vaikeuttaa tilannetta oleellisesti ja uhkaa sysätä monen yrityksen konkurssiin, ellei rajoitustoimien vuoksi liiketoimintaa voi harjoittaa tai kysyntä ei lähde elpymään.

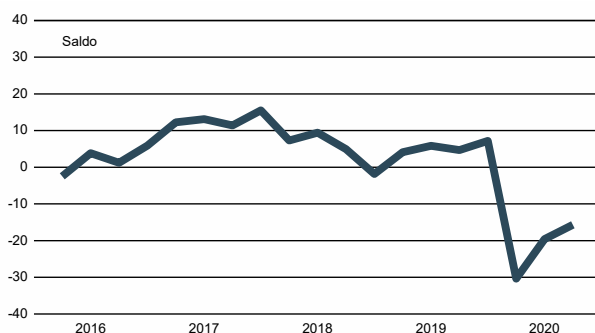
Myynti ja myyntiodotus

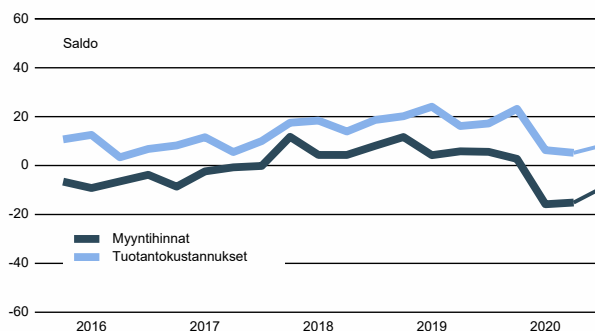
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

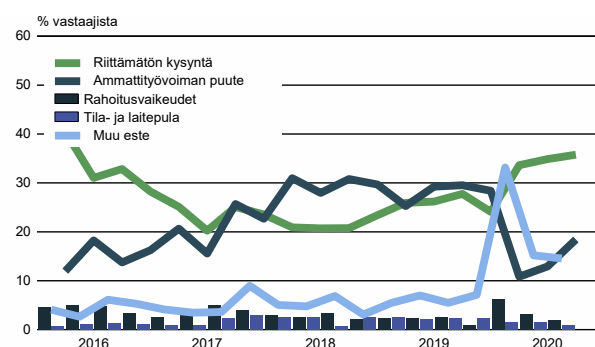
Kannattavuus

Hinnat ja kustannukset

Myyntin kasvun esteet

Päätuloksia

Teollisuus

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo	2018				2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	29	21	18	8	3	4	2	-24	-12	-18	-16	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	33	28	14	13	23	12	-9	2	-33	-3	-16	
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	88	81	88	86	84	82	77	69	62	61	56	
Tilaukanta normaaliin verrattuna	18	18	14	3	2	-4	-10	-24	-8	-32	-29	
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	10	9	5	-6	-4	-13	-16	-30	-14	-39	-33	
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-5	-1	11	9	13	17	11	9	15	9	5	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	25	35	12	7	8	22	-4	-16	-5	-7	-10	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	28	7	5	1	14	-2	-18	-5	-28	-24	-26	
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	13	25	29	16	15	5	-10	-22	-25	-44	-49	
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	19	25	12	16	12	12	-5	16	-17	4	-2	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	54	51	62	53	54	59	58	61	71	67	70	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	17	20	24	16	18	19	14	13	5	7	10	
puute kapasiteetista	15	13	12	9	6	9	5	5	7	3	4	
riittämätön kysyntä	18	16	19	23	32	33	41	45	44	57	58	
rahoitusvaikeudet	4	4	4	3	4	4	3	2	3	4	3	
muu este	9	8	14	9	3	4	1	2	18	2	3	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	34	38	35	17	12	6	-7	-19	-32	-43	-42	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	18	11	-4	-11	-8	-12	-29	-15	-49	-19	-17	

Rakentaminen

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo	2018				2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	2	25	1	0	9	14	11	-12	-17	-5	-20	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	15	27	-12	6	17	8	1	-7	-30	-6	-31	
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	92	97	94	93	87	95	92	83	80	78	71	
Tilaukanta normaaliin verrattuna	9	4	-4	16	9	16	3	-7	-16	-12	-31	
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-66	-36	-31	-53	-44	-48	-8	-47	-50	-52	-69	
Myymättömien asuinhuoneistojen määrä normaaliin verrattuna	-37	-40	-33	-4	-9	-27	-15	-25	-13	-30	-36	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-3	39	2	8	15	28	2	-9	-13	0	-10	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	35	-2	-12	7	25	-9	-13	-1	-14	-11	-20	
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	66	71	73	63	68	69	62	60	71	64	67	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	38	57	53	41	44	43	33	33	27	24	16	
puute kapasiteetista	10	12	7	7	2	12	6	8	4	6	1	
riittämätön kysyntä	14	23	24	27	27	32	26	31	28	37	49	
rahoitusvaikeudet	2	4	10	7	10	8	3	8	11	11	10	
muu este	13	7	12	11	10	10	11	8	34	12	3	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	19	27	15	19	13	16	2	3	-10	-28	-21	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-2	-10	-33	-19	-8	-21	-28	-9	-54	-46	-53	

Palvelut

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo	2018				2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	15	22	19	21	13	24	17	15	-22	-10	-7	
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	31	20	18	18	20	21	16	8	-60	4	-11	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	10	9	0	6	17	5	5	-14	-17	-21	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	4	5	11	17	8	0	8	-33	-10	-25	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	56	53	59	55	57	61	62	56	73	62	66	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	31	28	31	30	25	29	30	28	11	13	18	
puute kapasiteetista	2	3	1	3	3	2	2	2	1	2	1	
riittämätön kysyntä	21	21	21	23	26	26	28	24	34	35	36	
rahoitusvaikeudet	3	3	3	2	2	2	3	1	6	3	2	
muu este	5	5	7	3	5	7	5	7	33	15	15	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	12	9	9	8	7	5	2	5	-47	-25	-26	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	17	5	3	-5	-4	-7	-16	-6	-64	-1	-33	

Toimialakatsaukset

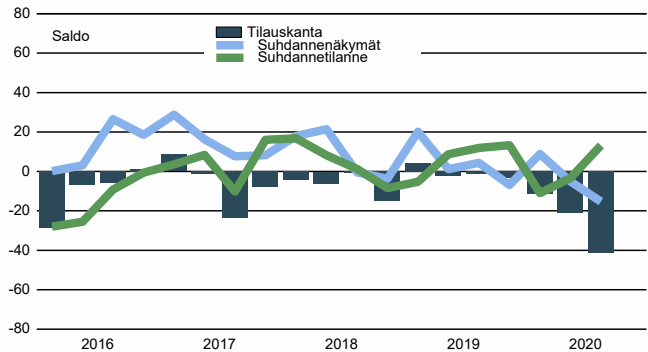
Lokakuu 2020

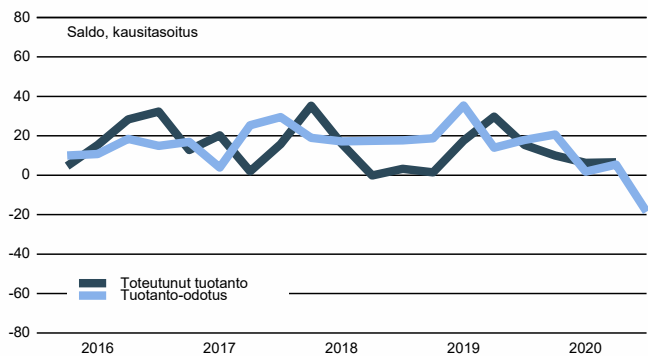
Elintarviketeollisuus

- Suhdannetilanne kääntynyt parempaan ja on jo yli tavanomaisen tason
- Tilaukanta on kuitenkin jatkanut supistumistaan
- Elpymisen ennustetaan hiipuvan: näkymien saldoluku lokakuussa -16
- Tuotanto on kasvanut hienoisesti, mutta odotukset tulevan tuotannon määrästä ovat pessimistiset
- Henkilöstön määrän ennakoitaan vähenevän talvea kohti mentäessä

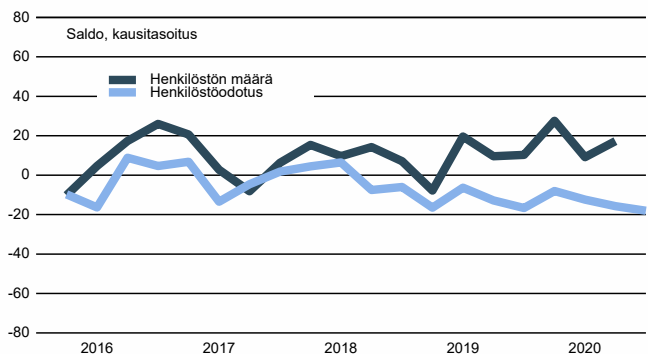
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

+14

SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT

-16

Elintarvike- teollisuus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

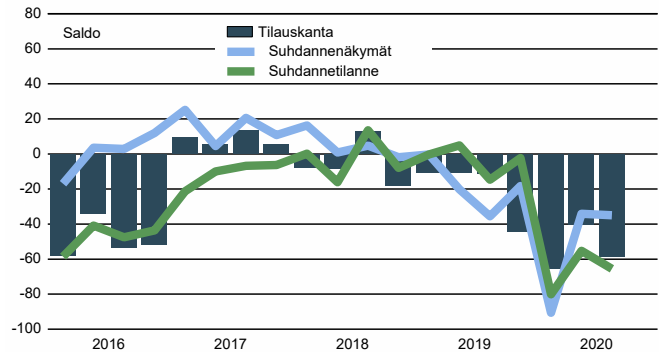
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-8	33	22	19	-2	23	1	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	53	12	13	8	23	2	-26	
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	76	81	84	88	77	75	70	
Tilaukanta normaaliin verrattuna	4	-2	-2	-3	-11	-21	-41	
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	5	-13	-8	6	-20	-23	-30	
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	28	4	6	17	4	-3	-1	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-17	47	5	-3	18	38	14	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	17	-26	-27	-11	14	-29	-30	
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	48	44	-10	57	14	-23	30	
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-15	-14	19	54	-7	9	-11	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	45	46	42	43	42	52	49	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	5	11	12	7	6	0	8	
puute kapasiteetista	9	11	4	12	9	4	2	
riittämätön kysyntä	28	26	28	23	30	47	42	
rahoitusvaikeudet	12	4	2	2	4	2	2	
muu este	5	3	0	3	3	1	5	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-6	8	11	14	-11	-4	14	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	20	1	5	-7	9	-5	-16	

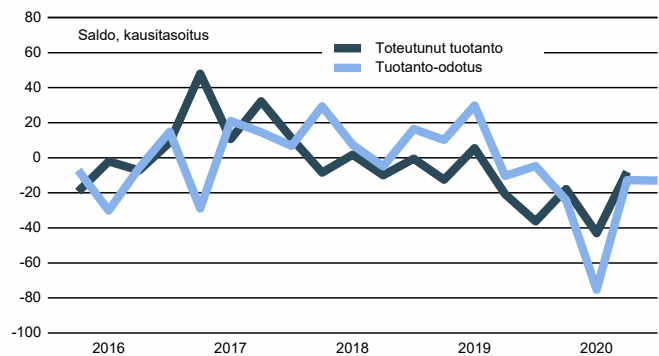
Teva-teollisuus

- Suhdannetilanne kääntynyt heikompaan, ja on yhä selvemmin alle keskimääräisen
- Tilauskanta painunut kauaksi keskimääräisestä
- Tuotanto on vähentynyt syksyn aikana ja kehityksen oletetaan jatkuvan vaatimattomana
- Myös henkilöstön määrä on supistunut eikä käännettä parempaan ole luvassa talvea kohti mentäessä
- Suhdannenäkymät ovat jatkuneet heikkoina, lokakuussa näkymien saldoluku oli -35

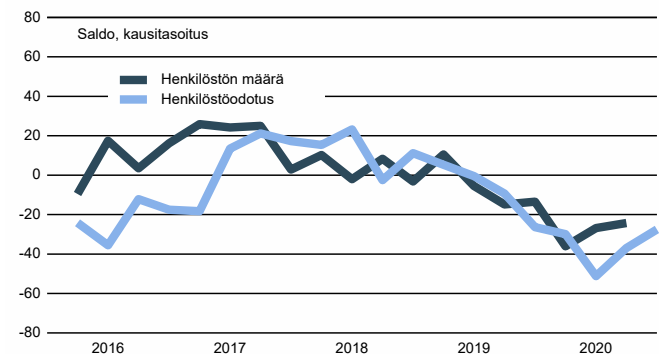
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-65 ◀ SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT ▶ **-35**

Teva-teollisuus

Suhdannetiedustelun päätulosksia, saldo

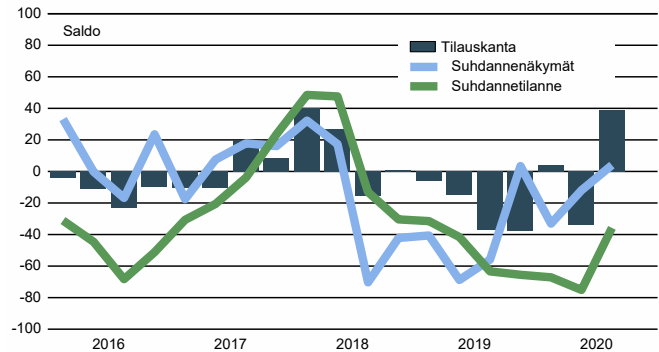
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-14	8	-10	-44	-18	-41	6	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	27	-15	-11	4	-80	-18	-20	
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	76	87	63	74	28	29	51	
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-11	-10	-11	-44	-66	-40	-58	
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-8	-47	-43	-45	-63	-56	-58	
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	29	59	14	-1	25	27	22	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	15	2	-15	-22	-31	-21	-25	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-8	-7	-30	-18	-61	-35	-32	
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	1	-42	-9	-48	-59	-46	-43	
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	5	-3	-8	12	-52	-6	-17	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	82	75	75	72	90	96	93	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	33	22	10	15	5	12	15	
puute kapasiteetista	0	1	5	0	0	10	13	
riittämätön kysyntä	45	55	65	63	60	85	80	
rahoitusvaikeudet	9	1	13	0	2	4	6	
muu este	0	0	0	0	29	6	0	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	0	4	-14	-2	-80	-55	-65	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	0	-21	-36	-19	-91	-35	-35	

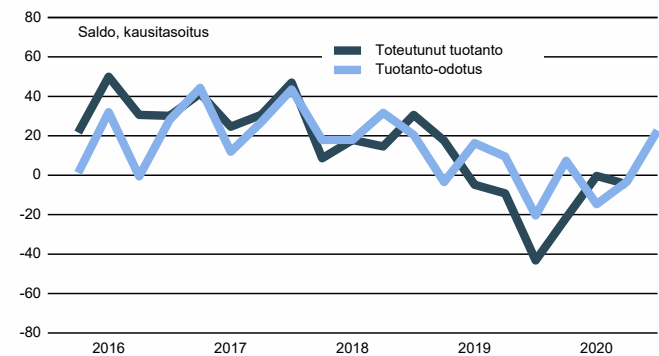
Puuteollisuus

- Suhdannetilanne on helpottamaan päin, mutta yhä selvästi kielteinen
- Tilauuskanta on kohonnut syksyn aikana yli keskimääräisen tason
- Tuotanto on jatkanut supistumistaan syksyn edetessä, mutta tuotanto-odotukset loppuvuodelle ovat positiiviset
- Henkilöstön määrä on säilynyt kesän tasolla eikä tilanteen odoteta heikkenevän lähikuukausien aikana
- Odotukset tulevasta ovat varovaisen myönteiset, sillä suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku oli lokakuussa +4

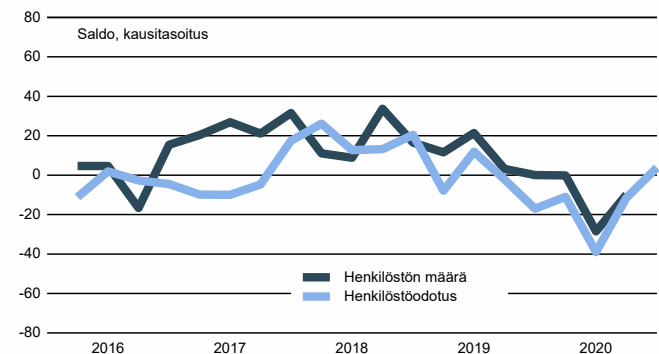
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-36 ◀ SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT ▶ **+4**

Puu- teollisuus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

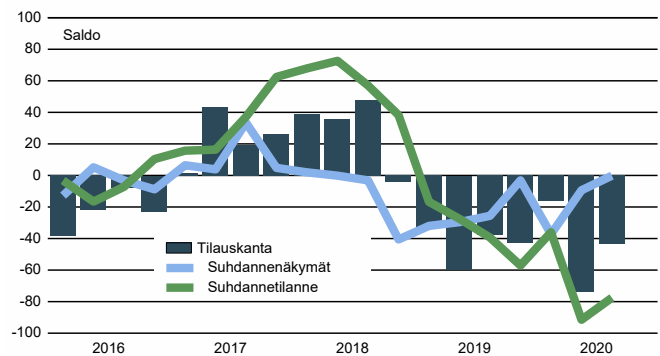
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	12	20	-14	-66	-27	27	-8	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	25	12	-40	15	-6	3	2	
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	85	72	44	64	73	70	83	
Tilauuskanta normaaliin verrattuna	-6	-16	-37	-37	4	-34	39	
Vientitilauuskanta normaaliin verrattuna	-9	-43	-58	-46	-7	-67	36	
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	38	50	45	29	0	11	-35	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	19	36	1	-15	5	-16	-8	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	28	-6	-34	1	-24	-13	-14	
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	4	34	-23	-37	-31	-57	-21	
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	19	34	-41	34	24	-19	46	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	58	61	60	54	70	28	73	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	9	12	7	6	7	3	5	
puute kapasiteetista	20	22	1	1	5	0	15	
riittämätön kysyntä	28	26	58	34	24	21	19	
rahoitusvaikeudet	1	5	5	3	4	9	4	
muu este	0	2	0	13	35	3	34	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-32	-42	-64	-65	-67	-75	-36	
Suhdannennäkymät lähitulevaisuuteen	-41	-69	-56	3	-33	-12	4	

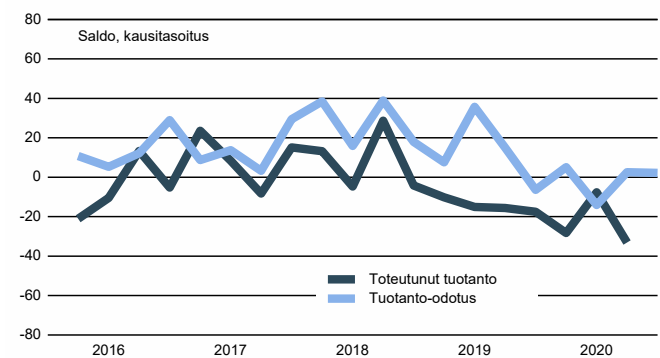
Paperiteollisuus

- Suhdannetilanne on jatkunut hyvin huonona syksyn ajan (saldoluku -77)
- Tilaukanta on elpynyt hieman kesästä, mutta on yhä selvästi alle keskimääräisen tason
- Tuotanto on syksyn aikana vähentynyt, mutta sen ei enää odoteta vähenevän loppuvuoden aikana
- Henkilöstön määrä on vähentynyt syksyn aikana hieman, henkilöstö-odotukset ovat kuitenkin heikentymään päin
- Suhdannenäkymien saldoluku oli lokakuussa -1 eli odotuksissa ei ole suurta muutosta lähikuukausien aikana

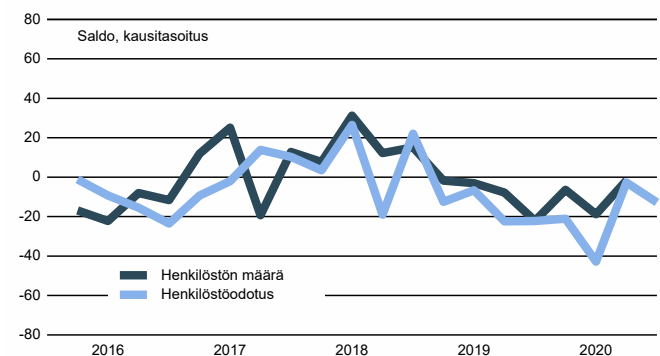
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-77 SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT **-1**

Paperi- teollisuus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

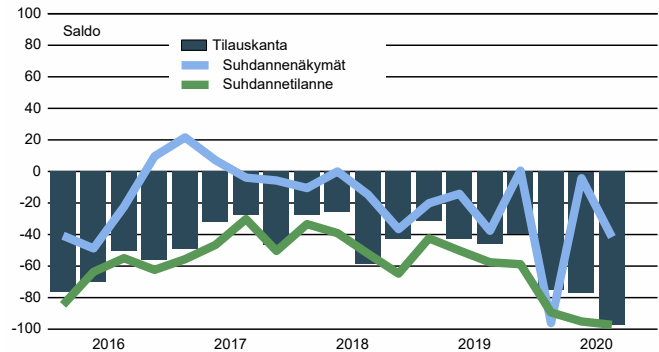
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-6	-14	-25	-26	-26	-1	-46	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	41	7	-21	7	-7	-3	-17	
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	95	70	60	50	53	47	33	
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-33	-60	-38	-43	-16	-73	-44	
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-34	-66	-39	-44	-15	-71	-61	
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	52	49	15	-5	-2	5	21	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	20	-25	-33	3	2	-16	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	3	-31	-37	-12	-36	-7	-29	
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	7	-15	-46	-38	-61	-41	-16	
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-20	46	5	24	-28	19	40	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	36	39	52	53	62	75	60	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	2	3	2	2	1	4	2	
puute kapasiteetista	4	4	4	4	1	2	1	
riittämätön kysyntä	29	33	47	49	33	69	56	
rahoitusvaikeudet	0	1	0	0	0	0	0	
muu este	2	2	0	1	28	0	2	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-16	-28	-40	-57	-36	-91	-77	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-32	-30	-26	-3	-37	-10	-1	

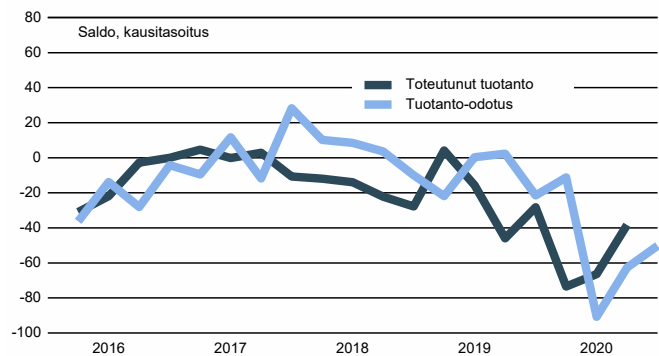
Painaminen

- Suhdanne-tilanne on jatkunut pohjamudissa eikä voisi olla enää heikompä (saldoluku -97)
- Tilaukanta on ohentunut entisestään ja taso on äärimmäisen heikko
- Tuotanto on jatkanut supistumistaan ja odotukset tulevasta ovat yhä hyvin heikot, tilanne kuitenkin hieman parempi kuin kesällä
- Henkilöstön määrän ennakoitaan vähentyvän myös loppuvuoden aikana
- Suhdannenäkymät ovat synkistyneet entisestään syksyn aikana, saldoluku lokakuussa -42

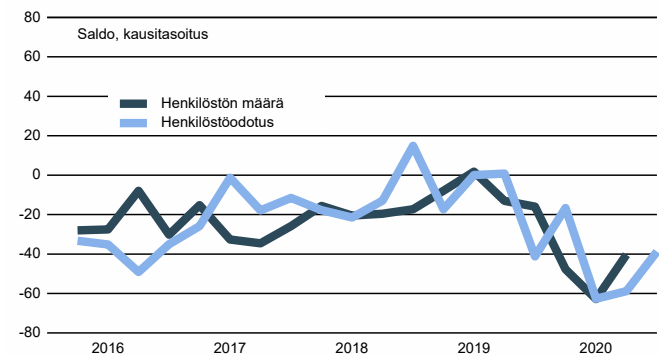
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-97 SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT **-42**

Painaminen

Suhdanne-tilan tiedustelun päätuloksia, saldo

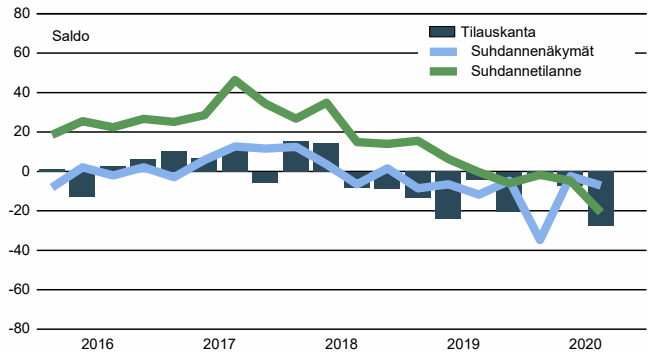
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-4	-23	-47	-26	-81	-78	-41	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-2	10	-23	-6	-96	-51	-55	
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	34	49	42	55	10	11	8	
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-32	-43	-46	-40	-76	-77	-97	
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-68	-73	-76	-80	-75	-96	-100	
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	3	22	-13	9	-33	-40	-33	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-8	0	-2	-16	-50	-66	-29	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-5	-1	-43	-9	-70	-59	-44	
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-23	-14	-22	-27	-74	-65	-95	
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-42	-5	8	-42	-73	-21	-91	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	96	94	94	89	96	89	97	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	6	7	2	7	4	0	0	
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0	0	
riittämätön kysyntä	81	93	94	73	96	89	97	
rahoitusvaikeudet	19	6	13	26	7	3	8	
muu este	0	0	0	0	1	1	0	
Suhdanne-tilanne tällä hetkellä	-42	-50	-58	-59	-89	-95	-97	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-20	-14	-38	1	-96	-4	-42	

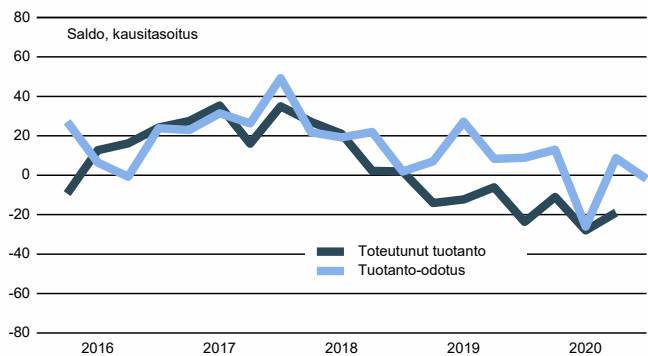
Kemianteollisuus

- Suhdannetilanne heikentynyt syksyn aikana entisestään (saldoluku -21)
- Tilaukanta on painunut yhä selvemmin alle tavanomaisen tason
- Tuotanto on jatkanut vähentymistään ja odotukset tulevasta tuotannosta ovat heikentyneet laskuun
- Henkilöstön määrä on syksyn aikana pysynyt jokseenkin ennallaan, mutta odotukset talvea kohden ovat vaatimattomat
- Elpymisen ennakkoidaan pysähtyneen ja suhdannenäkymät ovat heikentymään päin (saldoluku lokakuussa -8)

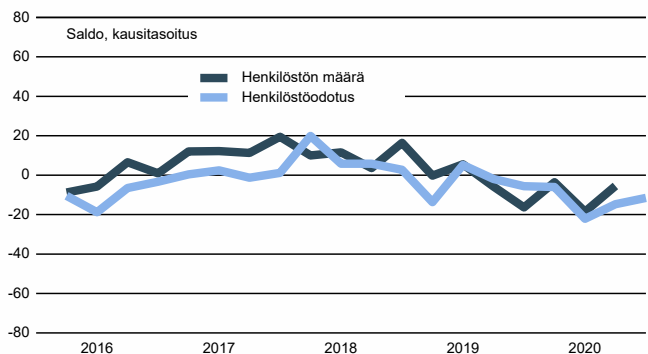
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-21

**SUHDANNE-
TILANNE**

**SUHDANNE-
NÄKYMÄT**

-8

Kemian- teollisuus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

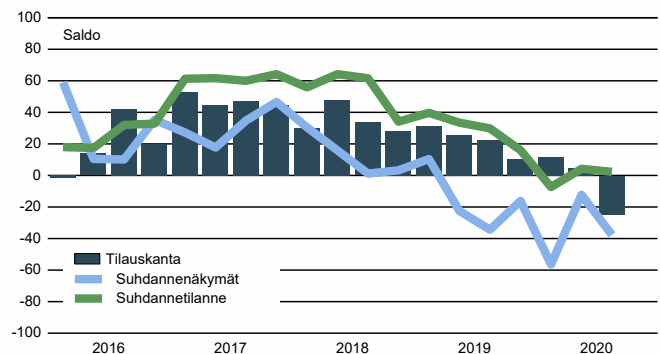
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-2	-17	-7	-27	3	-36	-17	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	16	9	0	25	-40	13	-14	
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	75	75	75	72	75	73	52	
Tilaukanta normaaliin verrattuna	-13	-25	-5	-20	-1	-7	-27	
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-12	-25	-6	-29	-13	-17	-28	
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-2	9	1	2	25	18	26	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-2	16	-10	-20	-6	-8	-9	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	15	-6	-14	-5	-12	-18	-20	
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	-8	-6	-29	-12	-34	-42	
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	16	27	30	11	-19	26	9	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	40	39	38	58	64	53	57	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	8	7	5	4	2	3	6	
puute kapasiteetista	3	1	0	3	19	3	1	
riittämätön kysyntä	33	33	33	51	27	43	50	
rahoitusvaikeudet	1	1	1	1	2	2	1	
muu este	0	0	1	0	19	2	1	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	15	6	-1	-6	-2	-5	-21	
Suhdannennäkymät lähitulevaisuuteen	-8	-6	-12	-5	-35	-3	-8	

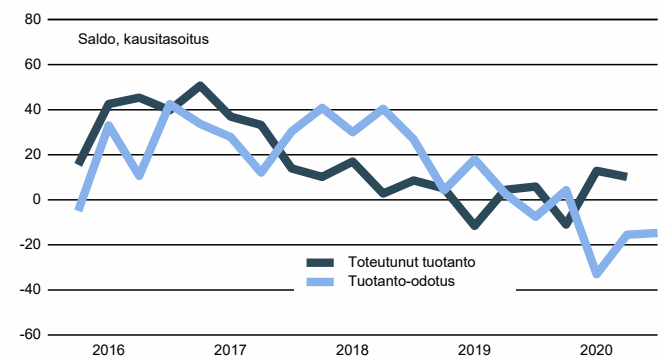
Rakennustuoteteollisuus

- Suhdanne tilanne ei ole juurikaan muuttunut kesästä, mutta on pidemmällä aikavälillä heikkenemään päin
- Tilaukanta on painunut pitkästä aikaa alle tavanomaisen tason
- Tuotanto on kasvanut syksyn aikana, mutta tuotanto-odotukset lähikuukausille ovat pysyneet kielteisinä
- Henkilöstön määrä on pysynyt kutakuinkin ennallaan syksyn aikana, mutta odotukset henkilökunnan määrästä laskussa
- Suhdannenäkymät heikentyneet uudelleen, näkymien saldoluku lokakuussa -38

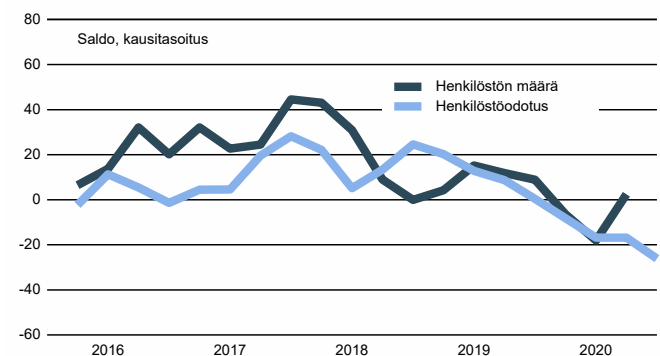
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

+3 SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT **-38**

Rakennus- tuote- teollisuus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

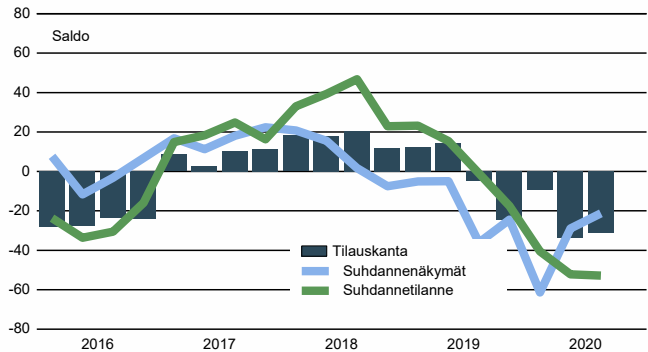
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	7	3	4	-7	-13	25	11	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	33	6	-25	7	-21	-12	-34	
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	82	80	82	80	53	81	80	
Tilaukanta normaaliin verrattuna	31	25	23	10	12	5	-25	
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	-11	-17	-34	-5	-17	-35	-32	
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	30	27	24	-3	-7	8	-3	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	30	10	3	-10	-5	3	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	10	-9	-3	-11	-14	-36	
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-4	-8	-17	-2	-16	-16	-14	
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	29	6	0	21	6	-8	-8	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	48	60	47	45	47	55	53	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	20	21	24	15	12	15	15	
puute kapasiteetista	4	7	9	7	2	4	12	
riittämätön kysyntä	18	31	21	27	19	36	36	
rahoitusvaikeudet	3	0	0	0	5	2	0	
muu este	5	0	0	0	9	0	0	
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	40	34	30	15	-8	4	3	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	11	-23	-35	-16	-56	-12	-38	

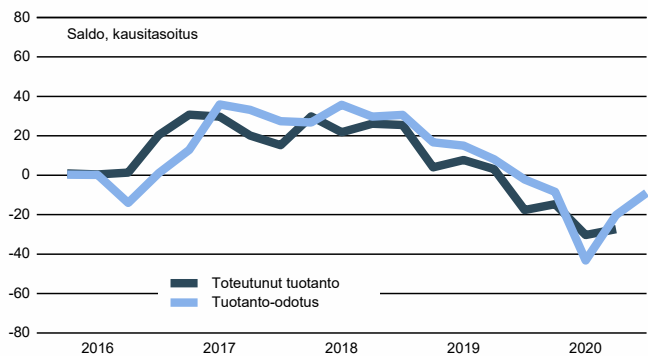
Teknolomiteollisuus

- Suhdannetilanne heikentynyt entisestään syksyn aikana (saldoluku -53)
- Tilaukanta on pysynyt heikkona ja on selvästi alle keskimääräisen tason
- Tuotanto on supistunut syksyinkin aikana ja tuotanto-odotus lähikuukausille on yhä vaatimaton
- Syksyn aikana henkilöstön määrä on vähentynyt ja henkilöstö-odotukset ovat heikot
- Elpymisen tahti on hidastunut ja suhdannenäkymät ovat yhä heikot (saldoluku lokakuussa -22)

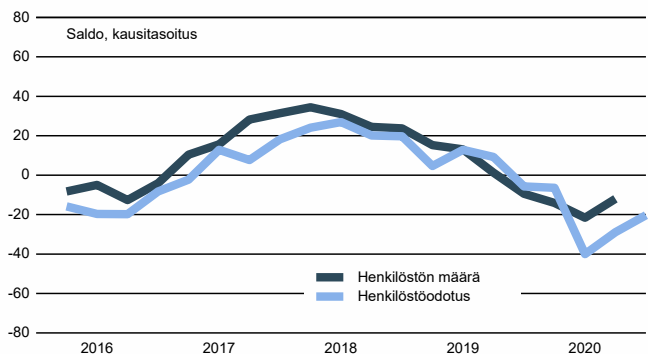
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-53 SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT **-22**

Teknologia- teollisuus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

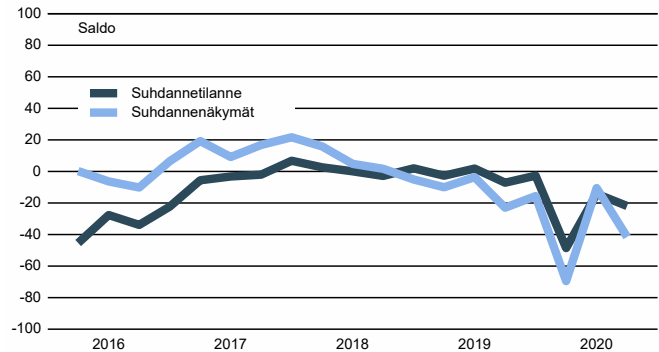
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	7	10	10	-28	-12	-28	-18	
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	18	16	-8	-8	-43	-9	-14	
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	88	89	82	67	57	57	57	
Tilaukanta normaaliin verrattuna	12	15	-5	-25	-10	-34	-32	
Vientitilaukanta normaaliin verrattuna	7	7	-9	-29	-11	-40	-32	
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	5	14	12	12	19	12	2	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	18	22	-2	-17	-11	-14	-13	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	18	9	-13	-2	-36	-27	-29	
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	21	12	-3	-19	-23	-46	-61	
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	14	0	-10	14	-19	-4	-14	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	61	69	65	65	80	76	79	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	27	28	20	19	6	10	13	
puute kapasiteetista	6	12	7	6	5	2	3	
riittämätön kysyntä	32	33	43	46	56	65	67	
rahoitusvaikeudet	4	5	4	2	4	5	5	
muu este	5	6	1	3	17	2	2	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	23	16	0	-17	-40	-52	-53	
Suhdannennäkymät lähitulevaisuuteen	-5	-4	-37	-25	-61	-29	-22	

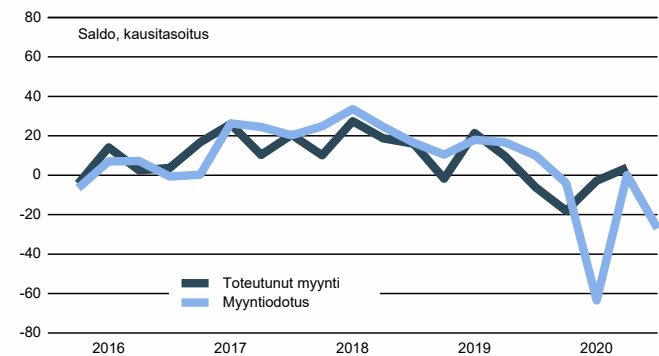
Kauppa

- Suhdanne tilanne kääntynyt uudelleen heikompaan syksyn aikana (saldoluku -21)
- Myynti on kasvanut hieman viime kuukausien aikana, mutta myyntitodotukset ovat heikentyneet selvästi
- Henkilöstön määrä on vähentynyt ja loppuvuoden aikana vähentymisen odotetaan yhä jatkuvan
- Suhdannenäkymät ovat kääntyneet uudelleen huonommaksi ja palautuminen koronashokista viivästyy (saldoluku -41)

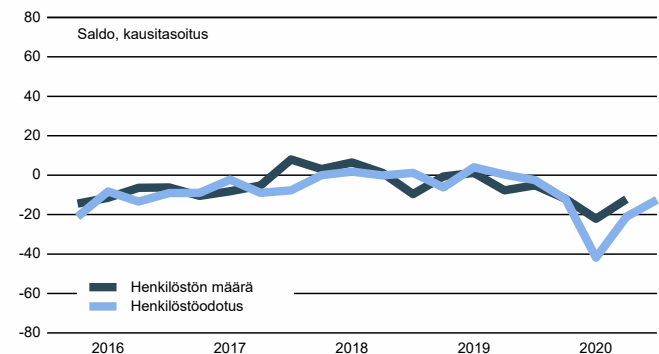
Suhdanteet

Myynti ja myyntitodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-21 SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT **-41**

Kauppa

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

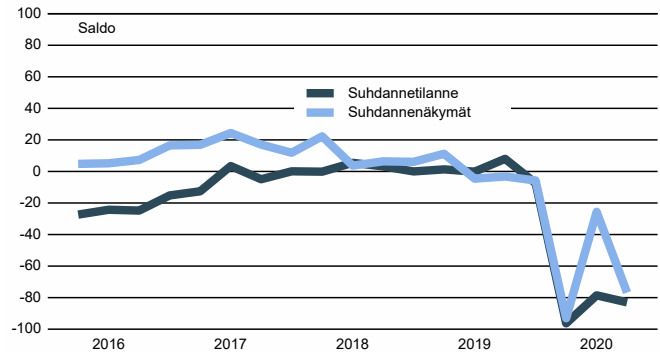
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-1	22	9	-7	-19	-3	3	
Myyntitodotus seuraavalle 3 kk:lle	19	17	11	-4	-63	1	-27	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	1	10	-9	-7	-10	-14	-13	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	9	-1	-5	-7	-39	-20	-14	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	57	58	57	63	79	51	65	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	16	23	25	27	7	10	15	
puute kapasiteetista	2	3	1	4	4	4	2	
riittämätön kysyntä	31	23	30	30	34	35	40	
rahoitusvaikeudet	0	2	3	1	7	0	0	
muu este	13	12	5	7	34	7	14	
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-2	2	-7	-3	-48	-14	-21	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-11	-3	-22	-16	-70	-11	-41	

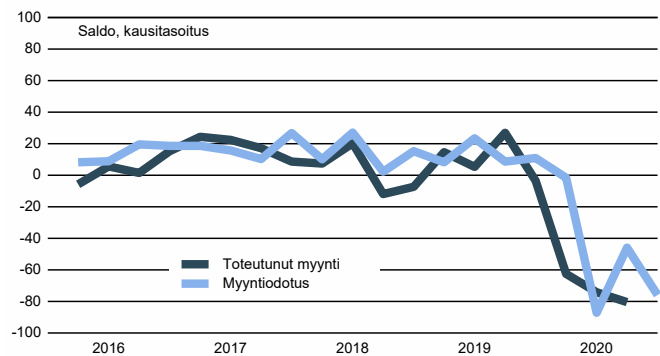
Matkailu- ja ravintolapalvelut

- Koronakriisi ei ole helpottanut alan tilannetta, suhdannetilanne matelee pohjamudissa ja on heikentynyt hieman kesästä
- Myynti on jatkanut vähentymistään ja myyntiodotukset ovat kääntyneet selvään laskuun
- Henkilöstön määrä on vähentynyt voimakkaasti ja saman kehityksen ennakoidaan jatkuvan loppuvuonna
- Koronavirus ja siitä seurannut kysynnän romahdus selkeästi suurin myynnin kasvun este
- Suhdannenäkymät synkentyneet merkittävästi, näkymien saldoluku lähes sama kuin keväällä

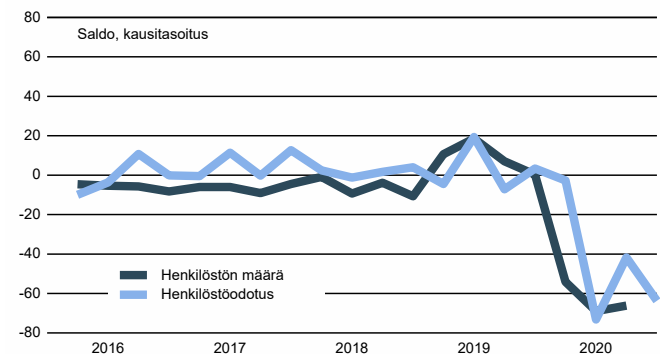
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-82 SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT **-77**

Matkailu- ja ravintola- palvelut

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-5	5	41	12	-84	-78	-61	
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	23	1	2	-95	-27	-90	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	1	25	10	7	-67	-63	-63	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	23	-11	-3	2	-71	-46	-71	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	71	74	64	65	98	93	97	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	32	37	31	31	1	12	9	
puute kapasiteetista	4	4	7	4	0	2	1	
riittämätön kysyntä	39	46	38	34	42	60	68	
rahoitusvaikeudet	4	3	1	2	4	7	4	
muu este	4	1	5	5	68	28	47	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	2	-1	8	-8	-96	-79	-82	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	11	-4	-3	-5	-93	-25	-77	

Liikenne

- Suhdanne tilanne pysynyt heikkona syksyn aikana ja palautuminen keväästä on pysähtynyt
- Viime kuukausien aikana myynti on vähentynyt ja odotukset myynnistä ovat heikentyneet entisestään
- Henkilökunnan määrä on vähentynyt ja laskutrendin ennakoidaan jatkuvan lähikuukausina
- Suhdannenäkymät tummentuneet uudelleen (saldoluku lokakuussa -48)

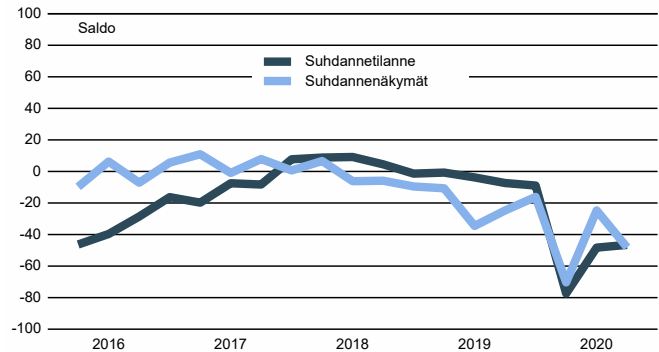
-46

SUHDANNE-
TILANNE

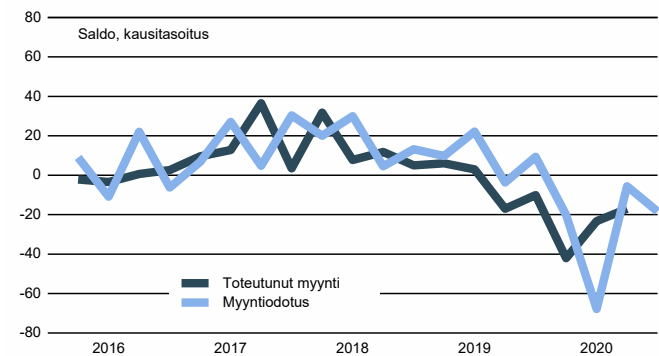
SUHDANNE-
NÄKYMÄT

-48

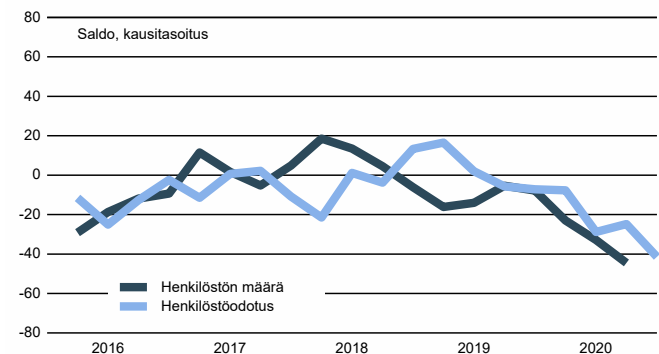
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Liikenne

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

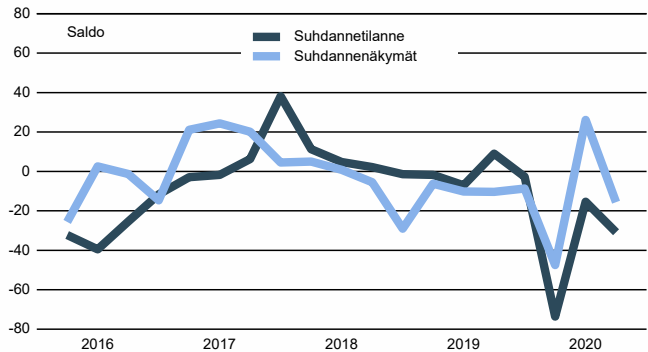
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-4	18	-23	-5	-54	-5	-27	
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	24	-3	5	-23	-68	-2	-24	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-14	-9	-9	-10	-21	-29	-46	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	2	-4	-8	-6	-31	-24	-44	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	44	70	68	59	72	80	92	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	13	25	19	19	14	7	25	
puute kapasiteetista	0	0	4	2	2	0	3	
riittämätön kysyntä	32	41	47	43	48	52	63	
rahoitusvaikeudet	0	2	1	2	10	0	5	
muu este	1	9	9	0	17	23	6	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	0	-3	-8	-9	-77	-49	-46	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-10	-34	-24	-17	-71	-24	-48	

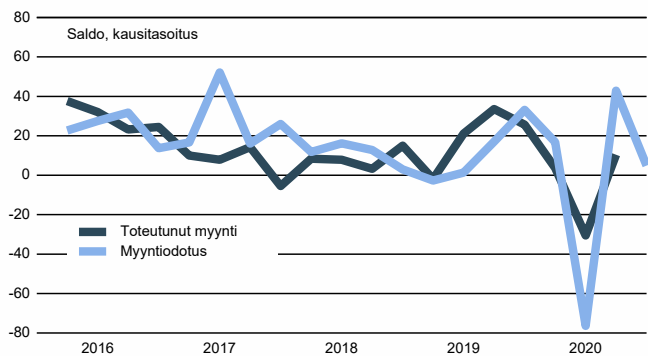
Rahoitus ja vakuutus

- Suhdannetilanne heikentynyt selvästi kesästä
- Syksyn aikana myynti on kasvanut, mutta odotukset tuleville kuukausille ovat vaatimattomat
- Henkilöstön määrä on kausivaihtelu huomioon ottaen vähentynyt ja odotuksissa on, että väheneminen kiihtyy loppuvuoden aikana
- Suhdannenäkymät talvea kohden mentäessä viilentyneet oleellisesti, saldoluku painui lokakuussa arvoon -15

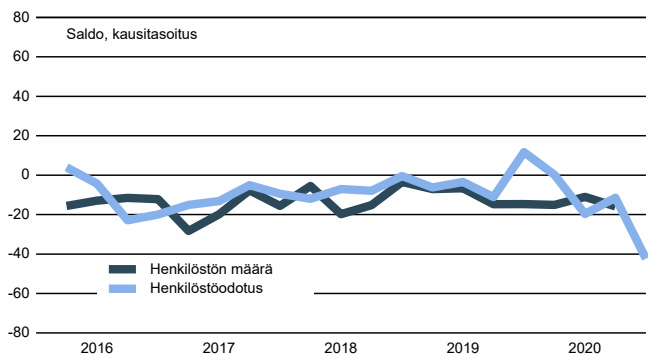
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-31

SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT

-15

Rahoitus ja vakuutus

Suhdannetiedustelun päätulosia, saldo

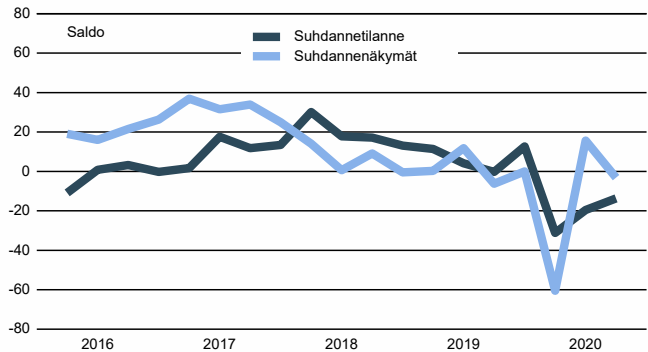
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-2	21	33	25	3	-30	10	
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	2	18	34	16	-77	43	5	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-7	-1	-27	-8	-15	-3	-30	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-4	-13	13	0	-21	-13	-42	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	32	19	13	14	56	40	34	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	3	3	2	4	3	1	1	
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0	0	
riittämätön kysyntä	29	14	10	11	7	9	10	
rahoitusvaikeudet	0	0	0	0	3	0	0	
muu este	0	2	0	0	47	29	24	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-2	-8	10	-3	-74	-15	-31	
Suhdannennäkymät lähitulevaisuuteen	-7	-10	-10	-9	-48	27	-15	

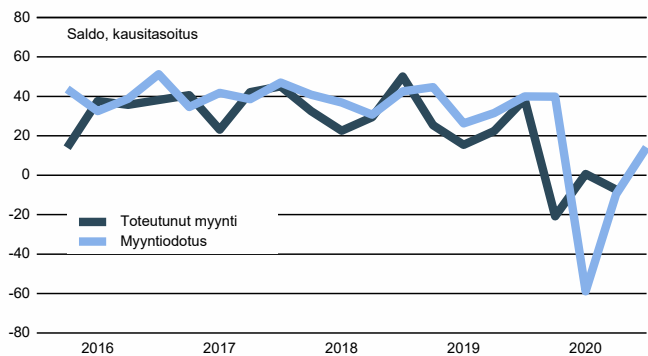
Tieto- ja viestintäpalvelut

- Suhdannetilanne kohentunut vain vähän syksyn aikana
- Myynti on vähentynyt, mutta myynnin odotetaan kasvavan hieman lähikuukausien aikana
- Alan henkilöstömäärä on jatkanut vähentymistään, mutta odotukset ovat varovaisen positiiviset
- Elpyminen näyttää olevan tällä erää ohitse, suhdannenäkymien saldoluku painui lokakuussa pakkaselle ollen -4

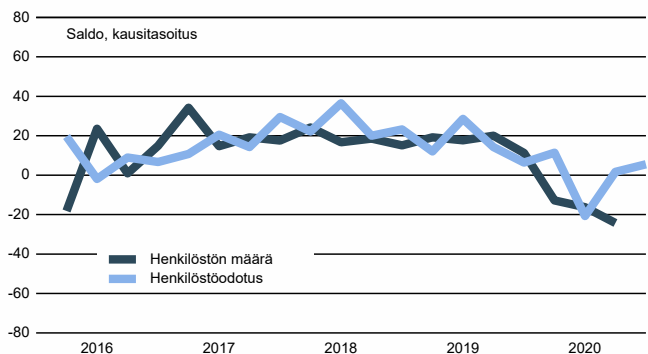
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-14 SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT **-4**

Tieto- ja viestintäpalvelut

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

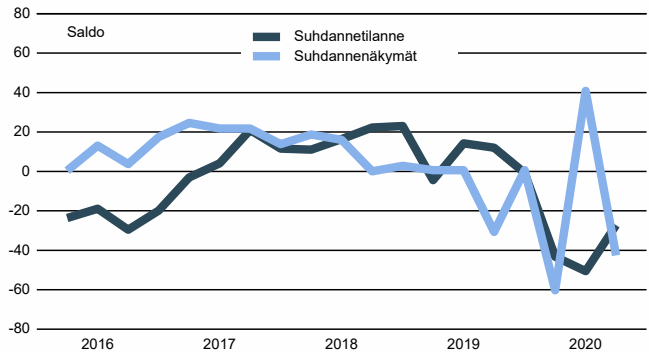
	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	25	15	23	39	-21	0	-7	
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	26	32	41	40	-59	-10	15	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	24	14	22	11	-8	-21	-22	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	27	15	1	17	-23	3	-2	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	50	57	70	42	58	41	35	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	32	41	42	32	12	15	17	
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0	0	
riittämätön kysyntä	21	26	31	16	38	25	15	
rahoitusvaikeudet	3	0	0	0	0	0	0	
muu este	3	0	4	0	25	10	5	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	12	4	-1	13	-31	-19	-14	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	1	12	-6	0	-61	16	-4	

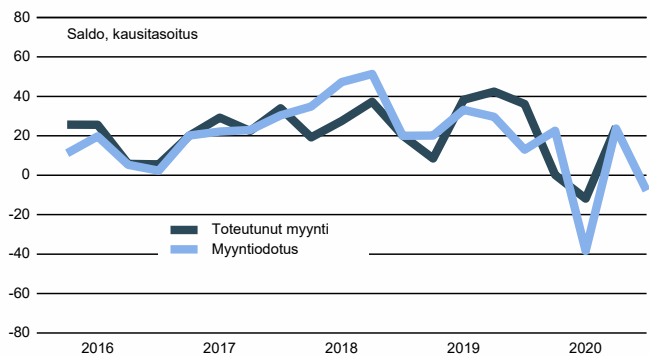
Kiinteistöpalvelut

- Suhdanne tilanne helpottanut hieman kesästä, mutta jatkuu yhä vaikeana
- Myynti on lisääntynyt syksyn aikana, mutta myyntitodotukset ovat painuneet uudelleen negatiivisiksi
- Henkilöstön määrä on pysynyt ennallaan eikä suuria muutoksia odoteta tapahtuvan lähikuukausinakaan
- Kesän kirkkaat suhdannenäkymät ovat tummentuneet nopeasti, näkymien saldoluku painunut selvästi alaspäin (saldoluku -43)

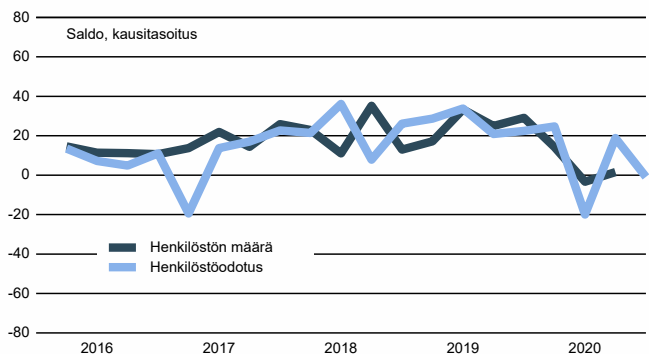
Suhdanteet

Myynti ja myyntitodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-27 SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT **-43**

Kiinteistö- palvelut

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	38	42	36	0	-11	25	
Myyntitodotus seuraavalle 3 kk:lle	33	30	12	23	-39	24	-8	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	45	34	18	4	8	12	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	42	21	2	42	-15	22	-25	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	67	55	72	45	70	52	67	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	60	51	58	41	22	7	38	
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0	0	
riittämätön kysyntä	5	6	10	4	23	29	8	
rahoitusvaikeudet	4	0	4	0	0	4	0	
muu este	4	0	0	1	24	19	27	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-4	15	13	0	-44	-50	-27	
Suhdannennäkymät lähitulevaisuuteen	1	1	-31	1	-60	41	-43	

Muut palvelut

- Suhdannetilanne parantunut vain maltillisesti kesästä
- Myynti on jatkanut vähentymistään syksyn aikana ja odotukset loppuvuodelle ovat hyvin vaatimattomat
- Henkilöstön määrä on vähentynyt, mutta tilanteen odotetaan vakiintuvan tulevina kuukausina
- Palautuminen koronakriisistä on tyssännyt, suhdannenäkymien saldoluku painui lokakuussa selvästi alaspäin (saldoluku -38)

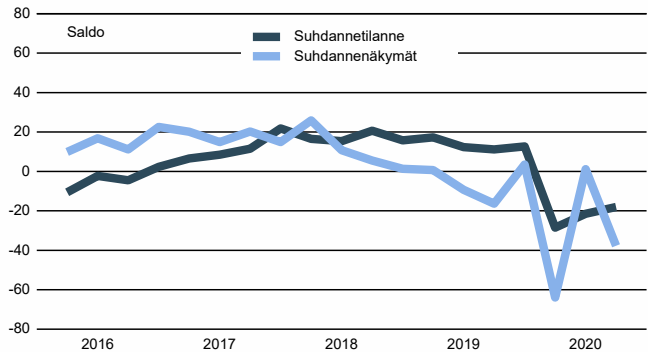
-18

SUHDANNE-
TILANNE

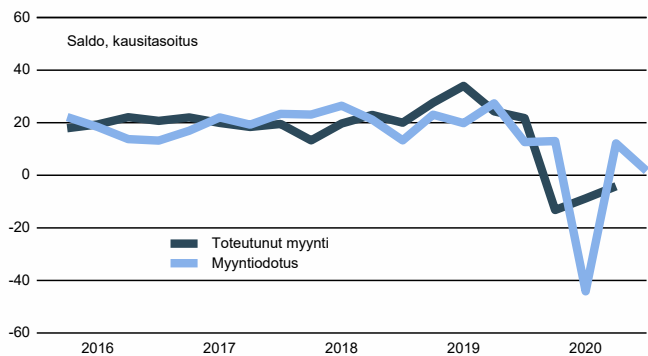
SUHDANNE-
NÄKYMÄT

-38

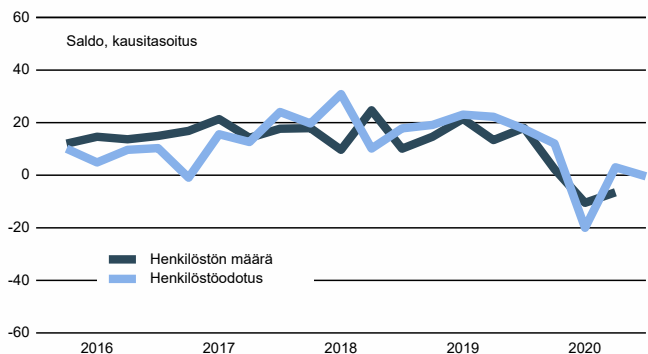
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Muut palvelut

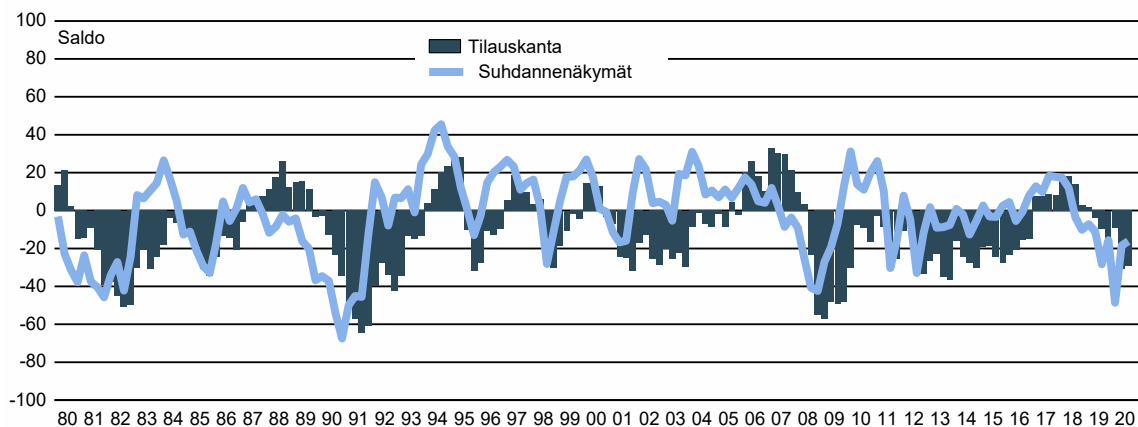
Suhdantietiedustelun päätuloksia, saldo

	2019				2020			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	28	34	25	22	-13	-8	-4	
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	27	12	14	-44	12	1	
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	12	27	14	16	0	-5	-4	
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	23	25	3	23	-21	9	-16	
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	70	71	70	66	78	73	75	
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	39	37	39	37	16	19	25	
puute kapasiteetista	6	4	4	3	1	2	0	
riittämätön kysyntä	20	25	23	20	32	39	37	
rahoitusvaikeudet	5	2	2	1	6	5	0	
muu este	5	8	7	15	34	15	16	
Suhdannetilanne tällä hetkellä	17	12	12	13	-29	-22	-16	
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	1	-10	-16	3	-64	2	-38	

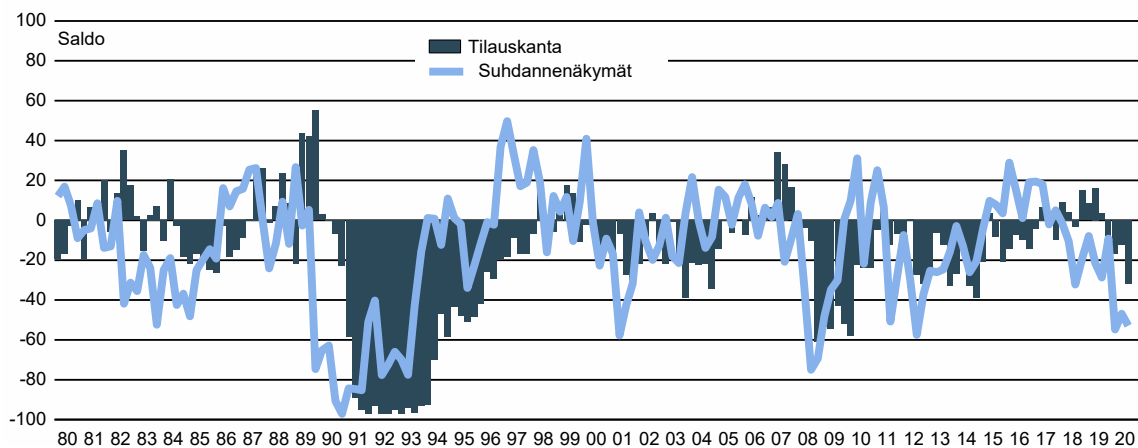

Pitkiä aikasarjoja

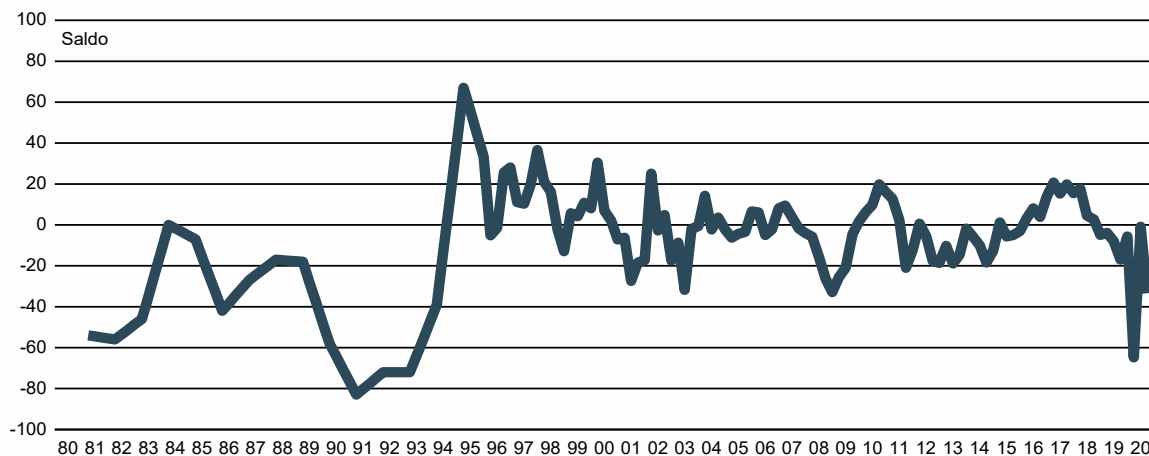
Teollisuuden suhdannenäkymät ja tilauskanta

Rakentamisen suhdannenäkymät ja tilauskanta

Palvelujen suhdannenäkymät

Suhdannetiedustelumenetelmä

EK:n Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tekee kuukausittain suhdannetiedusteluja koko suomalaiselle elinkeinoelämälle.

Neljä kertaa vuodessa tehdään laajempi tiedustelu, jonka tuloksista julkistetaan **Suhdannebarometri**-julkaisu. Lisäksi kuukausittain julkaistaan suppeampi luottamusindikaattoritiedote.

Teollisuuden suhdannetiedusteluja on tehty Suomessa vuodesta 1966 alkaen. Palvelualoilla ensimmäiset tiedustelut on aloitettu 1980-luvun lopulla, mutta merkittävämpi laajennus tapahtui vasta 2000-luvun puolivälissä.

Tässä julkaisussa on esitetty EK:n uusimman suhdannetiedustelun tulokset koko yksityiseltä sektorilta. Tiedustelu on tehty **lokakuussa 2020**. Siihen on vastannut **1 262 yritystä**, jotka työllistävät Suomessa **noin 230 000 henkilöä**.

Elokuussa 2010 julkaistavasta tiedustelusta lähtien vastaajayritysten luokitteliseksi toimialoille on käytetty uutta TOL 2008 -luokitusta. Muutoksen vaikutus Suhdannebarometrin tuloksiin on kuitenkin varsin pieni. Teollisuuden, rakentamisen sekä joidenkin palvelualojen historiatiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebarometrissa. Valtaosa palvelualojen aikasarjatiedostoista on PT:n suhdannetiedustelusta. Tiedustelumenetelmän muutoksen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa.

EK:n Suhdannebarometri on **osa Euroopan komission suhdannekyselyjärjestelmää**. Järjestelmään osallistuvat organisaatiot tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa, ja Euroopan komissio osallistuu jäsenmaissa tehtävien tiedustelujen rahoitukseen. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Yleistä suhdannetiedusteluista

Suhdannetiedusteluilla selvitetään yritysjohdon näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odotuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden käännepeisteitä. Tyypillisesti suhdannetiedustelujen kysymyksillä voidaan kartoittaa talouskehitystä noin puoli vuotta eteenpäin.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on tyypillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyse-lyllä kartoitetaan esimerkiksi sitä, onko vastaajayrityksen tuotanto tai työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Joitakin muuttujia, kuten tilauskan-
taa ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Tulokset painotetaan yrityskoolla

Teollisuudessa yrityskohtaiset vastaukset on painotettu vastaa-jayrityksen liikevaihdolla ja palveluissa henkilökunnan määräl-lä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otoksessa on korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Useimmat suuret yritykset vastaavat tiedusteluun toimipaikoit-tain tai tuotannonaloittain, ei konsernitasolla.

Toimialoittaiset vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. **saldolukuina**. Saldoluku on positiivista kehitystä kuvan-neiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudella. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 % pysyneen ennallaan ja 20 % vähentyneen, saldoluku on 30 – 20 eli +10.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10)
00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20
www.ek.fi

Raportti internetissä:

www.ek.fi

ISSN 0783-3350

Lisätietoja:

Johtava ekonomisti
Sami Pakarinen
Puh. 050 343 4337
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ekonomisti
Jouko Kangasniemi
Puh. 040 551 8136
etunimi.sukunimi@ek.fi

EK 2020